

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Rajavartiolaitoksen tulevan päällikön asemasta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Jani Mäkelän /ps ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 252/2018 vp:

Mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä korjatakseen tämän laajalle mediassa levinneen lausunnon myötä syntyneet väärinkäsitykset maamme rajojen pitävyydestä ja rajavartiolaitoksen uskottavuudesta ja

nauttiiko Ilkka Laitinen edelleen hallituksen luottamusta aloittaa tehtävässään rajavartiolaitoksen päällikkönä?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Rajaturvallisuuden ylläpitäminen on Rajavartiolaitoksen lakisääteinen tehtävä. Rajaturvallisuuden ylläpitämisellä tarkoitetaan rajavartiolain mukaan kotimaassa ja ulkomailla suoritettavia toimenpiteitä, joilla pyritään estämään valtakunnanrajan ja ulkorajan ylittämisestä annettujen säännösten rikkominen ja rajat ylittävästä henkilöliikenteestä yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle aiheutuvat uhat, torjumaan rajat ylittävää rikollisuutta sekä varmistamaan rajanylityksen turvallisuus. Rajavalvonta perustuu suoraan sovellettavaan EU-asetukseen (Schengenin rajasäännöstö). Rajavartiolaitoksen ja rajavartiomiesten toimivaltuuksista rajavalvonnassa säädetään tarkemmin rajavartiolaissa. Rajavartiolaitoksen toimintaa ohjaavat myös muu EU-lainsäädäntö sekä kansainväliset sopimukset ja ihmisoikeusvelvoitteet, joihin Suomi on sitoutunut.

Eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta annettu EU-asetus sisältää säännökset yhdenmetyä rajaturvallisuudesta, johon kuuluu muun muassa yhteistyö EU:n jäsenvaltioiden kesken ja kolmansien maiden kanssa. Rajavartiolaitoksen ja rajavartiomiesten toimivaltuudet eivät kuitenkaan ulotu Suomen rajojen ulkopuolelle lukuun ottamatta tilanteita, joissa kyse on rajaturvallisuusavun antamisesta toiselle jäsenvaltiolle Euroopan unionin lainsäädännön mukaisesti. Rajavartiolaitoksella ei siten ole Suomen valtakunnan rajojen ulkopuolella oikeutta estää tai rajoittaa ihmisten liikkumista.

Kysymyksessä mainittu ote kenraalimajuri Ilkka Laitisen Helsingin Sanomille antamasta haastattelusta on irrotettu asiayhteydestään. Laitinen on nimenomaisesti pitänyt olennaisena sitä, että rajan yli pyrkivät tai laittomasti rajan yli tulleet henkilöt havaitaan ja otetaan kiinni, heidän

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 252/2018 vp

asiansa käsitellään ja henkilöt, joilla ei ole maassaoleskeluoikeutta, palautetaan. Nämä toimenpiteet perustuvat edellä mainittuun kansalliseen ja Euroopan unionin lainsäädäntöön sekä Suomea sitoviin kansainvälisiin sopimuksiin.

Laitisen ei voida katsoa lausumallaan millään tavalla kyseenalaistaneen Rajavartiolaitoksen kykyä ja tahtotilaa huolehtia lakisääteisistä tehtävistään. Perustuslain oikeusvaltioperiaatteen mukaisesti julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin ja kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia. Haastattelussa on tuotu asianmukaisesti esiin edellä kuvatut lainsäädännön ja kansainvälisen oikeuden edellytykset Rajavartiolaitoksen toiminnalle.

Kenraalimajuri Laitisen antama haastattelu ei anna aihetta epäillä hänen sitoutuneisuuttaan tai kykyään hoitaa Rajavartiolaitoksen päällikön tehtäviä 1.9.2018 alkaen.

Helsingissä 4.7.2018

Sisäministeri Kai Mykkänen